

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

202. An etiam confidentia illa simoniaca inducat dictas pœnas statutas in Constitutionibus Pii IV. & V. dum solùm utrinque tractatum & conventum sub confidentiâ v. g. de resignando vel conferendo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

simoniam confidentialem, Paris. n. 29. Incurriturq; horum beneficiorum & dignitatum privatio ipso jure absq; omni sententiâ; verbum enim *privamus*, quo utitur Pius V. est presentis temporis, adeoque inducit pœnam privationis ipso jure, & operatur, ut non requiratur sententia. Paris. à n. 31. dicens esse communioem omnium Doctorum, & pluribus id probans ex verbis dictæ constitutionis Pii V. Ex quibus inferit n. 39. factis videri, hanc pœnam expressam; contra quod in oppositum afferri solet, privationem ipso jure non irrogari, nisi ea expressa sit. Contrarium nihilominus tenent Less. & Castrop. *ll. cit.* quorum hic etiam citat pro hoc Suar. *de simon. l. 4. c. 43. n. 13.* non teneri talem confidentiarium dimittere ista beneficia ante sententiam, saltem declaratoriam; eò quòd pœna, quâ quis privatur re suâ jam possessâ, non debeat ante sententiam. Unde, si vera est sententia Paris. jam pari modo talia beneficia jam antè ritè obtenta, conferri poterunt, & deveniri ad electionem & præsentationem. Paris. n. 40. citans Abbatem *in c. 2. de feud. nor. 3.* Card. *in Clem. 1. de penis, n. 15. & c.* Quin & ut idem Paris. n. 41. collatio horum beneficiorum spectabit ad Sedem Apostolicam, non secus ac eorum, super quibus commissa est hæc confidentia. Incurrit etiam hanc pœnam privationis ipso jure beneficiorum prius obtentorum; item inhabilitatem; de qua paulò post, ceterasque pœnas, etiamsi iste contractus simoniae hujus confidentialis ex neutra parte compleretur sit quoad executionem, sequitur ex dictis antè *responsione secundâ*. Contrarium tamen tenet Less. *loc. cit. n. 148.* citans Navar. & dicens, colligi ex ipsâ Bulla Pij V. dum significatur beneficium debere esse simoniacè receptum. Idem cum Less. tenet Castrop. *l. cit.* dum ait, opus non esse, simoniam hanc compleri ex utraque parte, hoc est, ut beneficium datum in confidentiam iterum renuncietur; sed sufficit ut detur eâ conditione, ut resignanti denuo vel alteri resignetur, vel ejus fructus solvantur, & eâ intentione recipiatur. citat pro hoc Navar. *de simon. c. 43. n. 13.* Rodriq. *v. simonia, c. 56. n. 7.*

5. Respondeo quintò: Quemadmodum committentes hanc confidentiam privantur ipso jure beneficiis, super quibus ea commissa, & obtentis antea, ita quoque ipso jure sunt inhabiles ad alia obtinenda in futurum. Paris. *loc. cit. n. 43.* dicens esse communioem & receptam Doctorum sententiam etiam in praxi, ac citans pro hoc plures; eò quòd id disertè exprimat Pius V. in constitutione sua. *§. Sed neque quisquam.* dum ait: *presentium auctoritate privamus, & ad futura inhabiles decernimus, &c.* quod ipsum verbum *decernimus* inducere jus novum, & declarare antiquum ait Paris. n. 44. citatis pluribus. Contrarium iterum tenente Castrop. *l. c.* quòd nimirum hæc inhabilitas ad obtinenda postulet sententiam declaratoriam criminis juxta receptum usum. Idem ait Less. *cit. n. 148.* Unde jam tales committentes confidentiam etiam ante sententiam declaratoriam commissi delicti, si vera est prior sententia, vel saltem post illam, si vera posterior sententia, non possunt præsentari, eligi, aut iis conferri beneficia; quia inhabilibus dari non possunt beneficia. Paris. n. 45. & 54. ita ut, si illis conferantur beneficia per ordinarios, vel etiam Sedem Apostolicam, collatio nulla sit non facta mentione de dicta confidentia, Paris. *nu. 47.* nisi fortè, qui commiserunt confidentiam, habeant di-

spensationem ad hoc, ut non obstante hac confidentiâ commissâ, impetrare possint deinceps beneficia. Paris. n. 52. Quam tamen dispensationem ex stylo Dataria non solere concedi ad retinenda beneficia, super quibus commissa hæc confidentia, ait Paris. n. 55. ac ideo, ut idem n. 56. Pium V. in constitutione sua 69. incipiente: *in sublimi.* edita ad reformandum officium pœnitentiariæ, voluit, ut simoniaciis realibus & confidentialibus non concedatur, ut possint retinere beneficia, super quibus commissa simonia. Quinimò in absolutio-nibus hujusmodi apponatur clausula; quòd uterque ad beneficium, super quo commissa simonia, perpetuò inhabiles existant. Proceditq; id ipsum, non solum in simplicibus, sed etiam in curatis, dignitatibus, Personatibus, monasteriis, &c. eò quòd Pius V. postquam *l. cit.* locutus de omnibus prædictis jam obtentis, subdit: *& ad futura inhabiles esse decernimus.* quæ verba referuntur ad omnia proximè expressa. Paris. n. 46.

6. Respondeo sextò: Quod dictum de beneficiis, idem dicendum de Personatibus. Paris. n. 77. Castrop. *l. c.* Less. *l. c. n. 147.* Item de fructibus, Paris. n. 61. dicens id intelligendū de reservatione fructuum reservatorum loco pensionis. Item de officiis Curia Romana, & aliis temporalibus, quæ dantur Cardinalibus, puta Vicecancellariatus, Camerariatus, Vicariatus, Pœnitentiariatus, & alia, ut Auditoriatus Rotæ, Scriptorum, Abbreviatorum, &c. Paris. n. 62. exprimuntur enim hæc omnia in dicta constitutione Pij IV. *cit. §. ubi: nec non pensionibus, fructibus, officiis Curia Romana, & aliis officiis temporalibus privati sunt.* Ac deniq; beneficia, dignitates, &c. ob dictum crimen vacantia, referuntur collationi Papæ, ut Pius IV. & V. in suis constitutionibus, Paris. n. 66. Castrop. Less. *l. c.*

Questio 101. An igitur etiam confidentia illa simoniaca inducat quoque dictas pœnas statutas in dictis illis constitutionibus Pij IV. & V. dum solum utrimque tractatum & conventum sub confidentia v. g. de resignando vel conferendo beneficium, nulla prorsus adhuc secuto effectu, hoc est, absque eo, quòd in vim confidentiæ secuta resignatio, collatio?

Respondeo: probabilius videri, quòd non; si ve quòd tractatus super confidentia non commissa realiter non sit punibilis dictis pœnis; v. g. si ante resignationem vel collationem factam partes agnoscentes turpitudinem hujus criminis recessissent à conventionem, lacerando etiam chirographum, si quod de super confectum. Paris. *de confidentiis benef. q. 39. n. 6.* Tondut. *in qq. benef. p. 3. c. 160. n. 13.* ex Nav. *consil. 48. de simonia.* & hoc ipsum velle videtur Castrop. supra. Constitutiones siquidem prædictæ loquuntur tantum in casibus, in quibus confectus actus, pura collationis, renuntiationis, ut ex earum lectura patet, adeoque cum non puniant conatum, standum est generalè consuetudini, quâ etiam in atrocissimis non puniuntur affectus, non secuto effectu. Paris. *loc. cit. à n. 7.* Proceditque hoc ipsum, etiamsi secuta resignatio, collatio, &c. sed purè & liberè; seu non in vim confidentia. Navar. *loc. cit.* Paris. *nu. 16.* Quinimò procedit, etiamsi post tractatum talem confidentialem resignatarius, vel alius pro eo tradidisset

didisset resignanti chirographum continens promissionem illicitorum; cum ex traditione illius scriptura non videatur consummata confidentia; cum id factum ad probationem promissorum: tradere autem scripturam pro probatione promissi, non est implere promissum: juxta quod Navar. in manual. c. 23. n. 105. Paris. n. 18. vide, & combina, quæ suprà dicta de alia simonia conventionali.

Quæstio 203. An, & quomodo constare debeat de simonia commissa, vel etiam in specie de hac confidentia simoniaca in ordine ad hoc, ut index possit judicare vel declarare, hoc crimen commissum, vel etiam in ordine, ut ex hoc capite beneficium impetrari possit?

Respondeo primò in genere: impetrantem beneficium collatoris ex hoc capite, quòd simoniacè contulisset, difficulter id ipsum probare posse; cum non solum teneatur justificare pactum, in quo substantiatur simonia, sed etiam & sanè manifestè in executionem illius collatorem recepisse id, quòd sibi promissum fuerat, juxta cap. de hoc autem de simonia. Ac proinde talem impetrantem judicio suo oleum & operam perdere ait Lott. l. 3. q. 29. n. 150.

2. Respondeo secundò: ad probandum simoniae crimen commissum requiritur plena & concludens probatio, dum agitur ad effectum privationis (secus tamen est, quoties ex hoc capite agitur ad repellendum aliquem, ab affectuione beneficii nondum obtenti; eò quòd tunc sufficiant probationes leviores. Paris. de confid.) quamvis aliàs agatur civiliter Paris. de confidentia. q. 64. n. 14. dicens esse communem citatis quamplurimis. Idem omnino quoad hoc dicendum est de confidentia. Paris. ibidem n. 13. & 15. & 34. dicens id ità receptum esse ex interpretatione & stylo Rotæ, ut ubi non adducitur talis plenè concludens probatio, Rota semper pronunciet, pro non commissa confidentia. Sic sufficiens in hac materia non erit probatio dictum unius testis cum fama. Paris. n. 20. aut etiam cum præsumptione, qua oritur ex dicto alterius, qui particeps fuit criminis. Paris. n. 21. Unde nec admittitur dictum focii criminis. Paris. n. 22. & eodem tr. q. 66. n. 21. veluti resignantis post resignationem dicentis, se resignasse sub quibusdam conditionibus & modis. Paris. n. 24. Nec sufficit fama publica juxta Rotam in Tullensi Parochialis. 28. Maii. anno 1593. Paris. n. 23. Neque sufficit, testes deponere, audivisse se dicentem Titium, se futurum gratum; quia verba istiusmodi generalia non probant simoniam; Paris. n. 25. citans præter decif. Rotæ Sotum de just. l. 9. q. 8. a. 5. concl. 3. Neque sufficit testes deponere de solutione facta resignanti; quia potuit resignatarius solvere ex alia causa, & non constabat de pacto. Paris. n. 27. juxta cit. Rotæ. decif. in Tullensi illa: aut etiam, si deponant de perceptione fructuum facta à resignante, probat confidentiam, nisi pariter deponant de præcedente conventionne; quia potuit ex alia causa resignatarius solvere illos. Paris. n. 28. Neque ex mandatis reciprocis colligitur confidentia; cum non constet de pacto; Paris. n. 30. Neque etiam constaret de simonia per supplicationem, in qua Titius petebat absolutionem ab ea; cum talis per hoc non videatur confiteri simoniam; quia præsumitur id factum ad cautelam, & tollendum scrupulum; quia bonarum

mentium est timere, etiam ubi non est justa causa. c. 2. de observat. jejum. Paris. n. 32. & 33. citans Nartam. conf. 161. n. 15.

3. Respondeo tertio: de cetero simonia admittit omnes probationum species. Paris. loc. cit. n. 11. Puta, per notoreitatem, juxta cap. manifesta. 2. 41. Castrop. de simon. l. 3. p. 27. nu. 1. Paris. cit. q. 164. nu. 7. notoria enim & quæ aperta sunt judici non egent probatione. l. 1. ff. de restit. in integ. & l. si verò. ff. qui satis & c. Paris. n. 8. & 9. Per evidentiam factis; cum quis in crimine comprehenditur. Castrop. loc. cit. Paris. n. 12. Per confessionem partium, videlicet resignatarii, & resignantis probatur simonia & confidentia, Castrop. loc. cit. Paris. de confid. q. 68. n. 1. & 6. dicens esse communiorem. Lott. l. 3. q. 29. n. 68. ubi: confessio partis, si judicialis est, dubium non est, illam superfluere. Idque etiam si confessio facta in judicio criminali. Lott. loc. cit. n. 69. Castrop. loc. cit. quòd autem confessio resignantis præjudicet sibi & resignatario, colligitur à DD. de confessione facta in judicio. Paris. ibid. n. 14. citans plures textus, ac dicens ex Mascar. de probationibus. conclus. 348. esse communiorem, & ideo Nav. conf. 66. de simon. tradere, quòd confessio resignantis dicentis & publicantis, quòd in tractatibus de resignatione intervenerint illicita pacta simoniaca ac confidentialia, non probat confidentiam; quia emanavit extra judicium, & nullus, præter ipsum hoc testatur. Tradit quoque Lott. loc. cit. à nu. 70. non fore confessionem sufficientem, si non emanavit ab ipso principali, sed per procuratorem; cum ea præjudicare nequeat principali, cujus respectu semper dicatur confessio ficta, non vera; habendam tamen pro confessione ipsiusmet principalis, si facta esset per nuntium, id est, per habentem mandatum certum ad confitendum vel faciendum aliquid sic & sic, ità ut videri possit organum mandantis, & ejus viva vox. De cetero confessio resignantis facta ante resignationem de confidentia nocet resignatario. Paris. loc. cit. num. 9. citatis pluribus Rota decif. contra quamplurimos alios. Confessionem verò resignantis post resignationem factam (etiam, dum illa confessio non tenderet ad commodum resignantis) non præjudicare aut nocere resignatario, si vè non probare nec simoniam, nec confidentiam, tradit Lott. loc. cit. n. 74. Paris. pluribus citatis. à nu. 21. juncto nu. 11. Idque etiam resignans post resignationem supplicasset pro absolutione sui à simonia, vel confidentia commissa cum resignatario. Paris. n. 23. Imò nec talis confessio, quæ fit petendo absolutionem, contra ipsum resignantem, probat simoniam vel confidentiam, Paris. n. 23. quamvis aliàs confessio resignantis, quancumque facta contra ipsum resignantem inducat effectivalem probationem. Paris. n. 12. citans C. Paris. conf. 58. nu. 8. vol. 1. Per famam, Per instrumentum, in quo adest promissio vel pactum, probatur confidentia, uti & alia simonia, Paris. de confid. q. 70. nu. 1. & 2. citans Sarn. decif. 4. l. 2. Mohed. decif. 124. Menoch. consil. 67. nu. 8. l. 1. Mascar. de probat. conclusionem. 1305. nu. 2. siquidem & alia crimina probantur per instrumentum; quoties delictum consistit in facto incorporato vel connexo ipsi instrumentum; ut in usura, hæresi. Paris. nu. 4. citans Clarum. l. 5. recept. sent. S. ulri. q. 54. & probatio per instrumentum dicitur propriè probatio c. forus. de verb. signif. Decius in rubric. de probat. ex n. 44. ac vera & firma, gl. in c. 1. de censibus. Paris. nu. 5. & 6. Quia

& in